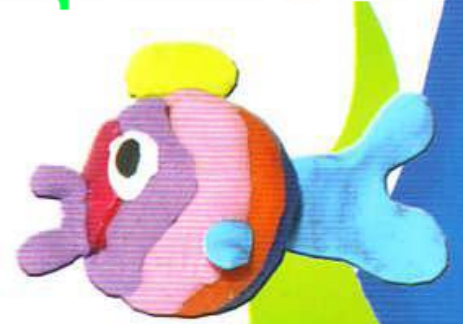

TASVIRIY FAOLIYAT

HAJMIY ANMIMALARI

WAMUWA

KATTA QURBUH

YOZ DAVRI

“TASDIQLAYMAN”

_____-MTT direktori

Yoz davri uchun katta guruhlarda tasviriy faoliyat ish reja

Hafta kunlari	Mavzu
IYUN	
1-hafta	Bolaligim - poshsholigim
2-hafta	Guldondagi gullar
3-hafta	Bizning Yer sayyoramiz
4-hafta	Mening ertak qahramonim
IYUL	
1-hafta	Sho‘x kapalakchalar
2-hafta	Shaxsiy gigiyena vositalari
3-hafta	Suv osti dunyosi
4-hafta	Sho‘x vitaminchalar
AVGUST	
1-hafta	Yo‘l belgilari
2-hafta	Bizning o‘yin maydonchamiz
3-hafta	Sevimli o‘yinchog‘im
4-hafta	Yoz manzarasi

SO‘Z BOSHI

Maktabgacha ta'limning bosh vazifasi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash, shuningdek, bola shaxsini shakllantirish, uning bilimga qiziqishini, madaniyahloqiy ehtiyojlarini, dastlabki mehnat ko'nikmalarini tarkib toptirish, ilmga muhabbat qo'yish hissini tarbiyalash, ularda olam haqidagi dastlabki tasavvurlarni shakllantirish, salomatligini mustahkamlashdan iborat. Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda ularni tabiatni, undagi hodisalarni estetik idrok etish malakalarini tarkib toptirib borish ham ularni maktab ta'limiga tayyorlashning muhim omili hisoblanadi. Maktabgacha ta'lim tizimiga qo'yiladigan zamonaviy talablar uning pedagogik jihatlarini yangilash, maktabgacha yoshdagi bolalarga beriladigan ta'lim-tarbiya ishlarini jamiyatda yuz berayotgan o'zgarishlar, ilgari surilayotgan ijtimoiy talablar asosida yangilab, talablarini qat'iyat bilan taqdim etish jamiyat taraqqiyotining muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash tizimining samarali ishlashiga erishishni ta'minlash uchun maktab ta'lim muassasi va oilada ularning keng qamrovli faoliyatini ta'minlaydigan pedagogik muhit yaratiladi. Bu esa bolalarda atrofolar hamda undagi voqea va hodisalarni anglash, talablarini tarkib toptirish vositasida ularning maktab ta'limiga tayyor bo'lishlarini, bu jarayonni muvaffaqiyatli o'tkazish uchun zarur sharoit yaratish, g'oyaviylik, o'roqlari, tengdoshlariga do'stona munosabat, ularning o'zlarining muvaffaqiyatlarini qadrlash kabi ma'naviy-axloqiy sifatlarni rivojlantirishga yordam beradi. Maktabgacha ta'lim muassasalarida mashg'ulotlari bu borada keng imkoniyatlarga ega. Bolalarni rasm ishlab chiqarishda hech qachon birdaniga amalga oshmagan. Bolalar bop rasmlarning dastlabki namunalari Korrodo Richchi, Liberti Tedd, V.M.Bexterev kabilar bolalar ijodiyoti rivojlanishida o'ziga xos jihatlarini ta'kidlagan holda, ularni rasm ishlashga o'rgatishning zarur sharoit yaratish uchun zarur bo'lgan holda Bolalarga rasm ishlash texnikasini maxsus mashqlar tizimi orqali o'rgatish tizimi ishlab chiqarishda bo'lib italiyalik san'atshunos Korrodo Richchi tomonidan qo'llabquvvatlangan holda, ularni rasm ishlab chiqarishda katta o'zgarishlar ham bolalarning bilim saviyalari darajasida qolishi mumkinligini ta'kidlagan holda, maktab ta'lim tizimida badiiy ishlab chiqarish maktabining direktori, akademik Liberti Teddning fikrini qo'llabquvvatlagan holda, uning fikrini qo'llabquvvatlagan holda ta'kidlash joizki, qo'lining naqqoshlik ishlab chiqarish texnikasini egallash, keng ma'noda bolalarda tasviriy savodxonlik ehtiyojlarini qondirish, ko'pgina faoliyat turlaridan asqotadigan rassomlik mahoratini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan holda Shularni e'tiborga olgan holda Liberti Tedd rasm chizishda qo'l harakatlari uchun zarur bo'lgan holda rasm tizimini ishlab chiqdi. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun mo'ljallangan holda maktab ta'lim tizimining jon-dillari bilan bajaradilar. Bu mashqlar tizimida faqatgina geometriya shakllarini chizdirish bilan kifoyalanib qolmasdan, balki tabiiy unsurlarni chizdirish va bolalarning o'zlarining ona tabiatga bo'lgan qiziqishlari, kuzatuvchanliklarini rivojlantirish lozimligini ta'kidlaydi. Bu omil O'zbekiston sharoitida bolalarni amaliy san'atning naqqoshlik turi uchun o'rganish orqali olamni anglash ko'nikmalarini tarbiyalashda samarali qo'llanishi mumkinligini ta'kidlaydi. Biro, naqqoshlikning islami turi aynan tabiatni estetik o'zlashtirish asosida shakllarni stilizatsiyalash (badiiy lashtirish) vositasida yaratiladi. Kezi kelganda ta'kidlab o'tish lozimki, bolalarning tasviriy faoliyati borasida, ularning tasviriy san'atning nazariy va amaliy asoslarini egallashlari yuzasidan mutaxassislarning turlicha qarashlari mavjud. Ayrim olimlarning fikricha, bolalarning tasviriy faoliyatlariga kattalarning aralashuvi mumkin emas. Bolalarni nimagadir o'qitish kerakligi haqidagi fikrni rivojlantirar ekan, u rahbarning bolalarni har xil materiallarning o'ziga xos xususiyatlarini egallashlari, ular bilan ishlash ko'nikmalarini o'zlashtirishlariga yordam berishi lozimligini ta'kidlaydi. Masalan, bolalarning qo'lga mo'yqalam, bo'yoqni berib, ular bilan ishlash va bo'yoqlarni qanday aralashtirish, qog'ozga surtishni, albatta, uning texnikasini bilgan

mutaxassis amaliy ko'rsatishi va jarayonni izohlashi lozim. Tasviriy faoliyat badiiy obrazli hamda grafik usulda amalga oshiriladi. U harakatlar yordamida mos asboblari (qalam, mo'yqalam) bilan amalga oshiriladi va bir qator maxsus ko'nikma va malakalarni qamrab oladi. Ular boshqa mavjud malakalar kabi muayyan xususiyatlarni o'rganib, bilib olib, harakatlar tartibini amalga oshirishni ko'zda tutadi. Bolalar rasm ishlashga oid harakatlarda umuman harakatlarni tavsiflaydigan, ularning xususiyati esa tasviriy faoliyatning texnikaga oid tomonlarining o'ziga xos xususiyatlarini, bu jarayonda qo'llaniladigan qurol va asboblari materiallardan foydalanishning elementar asoslarini o'zlashtirgan bo'lishi lozim. Hozirgi vaqtda qator mamlakatlarda bolalarning atrof-muhit haqidagi tasavvurlarini ifodalash maqsadida tasviriy ko'nikma va malakalarning ahamiyati ortib borayotganligi bois bolalarning tasviriy bilimlarini, ijodini rivojlantirish, ularning tasviriy faoliyat borasidagi malakalarini shakllantirishning muhim shartlaridan ekanligi tan olinmoqda. Nemis olimi R. Myuller badiiy tarbiyani yaxlitligicha yaxshilash ishlarini va jumladan tasviriy faoliyatni rivojlantirish imkoniyatlari haqidagi masalani tahlil qilib, buning uchun bolalar bilim, malaka, iqtidorlikni doimo uyg'unlikda egallashi kerak, degan xulosaga keladi. Bu uyg'unlikka muallif bolalarning ko'rganlarini tasvirlashni bilishi qobiliyat sifatida e'tirof etadi. Tasvirni hosil qilish uchun bolalarda narsalar va atrof-muhitdagi hodisalar haqidagi tasviriy xususiyatlarini, kuzatuvchanliklarini rivojlantirish, predmet va hodisalardagi muhim ahamiyatga ega bo'lganlarini ajratish, u yoki bu predmetning o'ziga xos xususiyatlarini eslab qolishning uddasidan chiqish zarur. Ana shu asosda bolalarda nimalarning rasmini chizish lozim bo'lsa, shuni tasavvur qilishga intilish sifatleri shakllanadi. R. Myuller fikricha, yuqorida aytib o'tilgan komponentlarni tasvirlash uchun qobiliyatni rivojlantirishning o'zi yetarli emas. Bola muayyan tasvirni hosil qilishni uddalay olishi uchun, u texnika va materiallarni, bo'yoqlarning qo'llanilishini badiiy-texnik usulini va ulardan foydalanish tartibi, texnikasini bilishi lozim. U shuningdek, bolalar qo'l harakatlarini o'rganib, bilib olishi, ularni boshqarishni o'rganishi kerak, deydi. Chizish texnikasi va usullarini bilish va ularni qo'llay olish bolalarni ifodali vositalardan foydalanishga yordam berishi lozim. Tasviriy faoliyatni o'rganib, bilib olish uchun deyarli yaxshi namuna bo'ladigan bu yo'lni nemis pedagog olimlaridan biri Regel ham e'tirof etgan. U badiiy tasvir muammosining uchta tomonini: 1) butun borliq, voqelikni ko'rsatish, tasavvur qilish; 2) yaratiladigan (chiziladigan) rasmning bir butun, yaxlitligini ko'rsatish, tasavvur qilish; 3) badiiy-texnik vositalarning vazifasini to'g'ri talqin qilish, ularning qo'llanishiga ko'ra bir-biridan farqlash. Nemis olimi R. Mayne bolalar ijodini real san'at nuqtai nazaridan qarab, bolalarning tasviriy faoliyat malakalarini egallab, o'rganib bilib olishlarini rivojlantirish ularning badiiy-texnik qobiliyatlarini shakllantirishning muhim shartidir, deb hisoblaydi. U unga tasviriy harakatni kiritib, ular maqsadga qaratilgan faoliyat jarayonida rivojlanishini ta'kidlaydi. Nemis pedagogining fikricha, bolalardan harakatlarning yuqori maqsadga yo'naltirilganligi va faoliyatning onglilik darajasiga erishish uchun ularning oldiga mazmunli, ta'sirchan va asosli talab, vazifalarni qo'yish kerak. Badiiy ijodda oxirgisini rivojlantirish uchun kichik yoshdagi bolalar oldiga qiziqarli va muayyan harakatlarni bajarishni talab etadigan keng miqyosdagi vazifalarni qo'yish maqsadga muvofiq.

Mavzu: Bolaligim - poshsholigim

Maqsad: bolalar bayram taassurotlarini qog‘ozda aks ettirishga harakat qiladilar.

Kerakli jihozlar: rangli qalamlar, bo‘yoqlar, mo‘yqalam, qog‘oz, mavzuga oid rasmlar, namuna.

Faoliyatning borishi: Pedagog bolalarni bolaligim – poshsholigim mavzusi bilan tanishtiradi. Bolaligim – poshsholigimo‘ziga xosliklari haqida bolalarga tushuncha beradi.

Mashg‘ulot jarayonida natyurmorni namunaga qarab chizish taklif etiladi.

1. Mavzuga oid rasmlarni kuzatish.

2. Namunani tahlil qilish.

3. Ishni rejalashtirish.

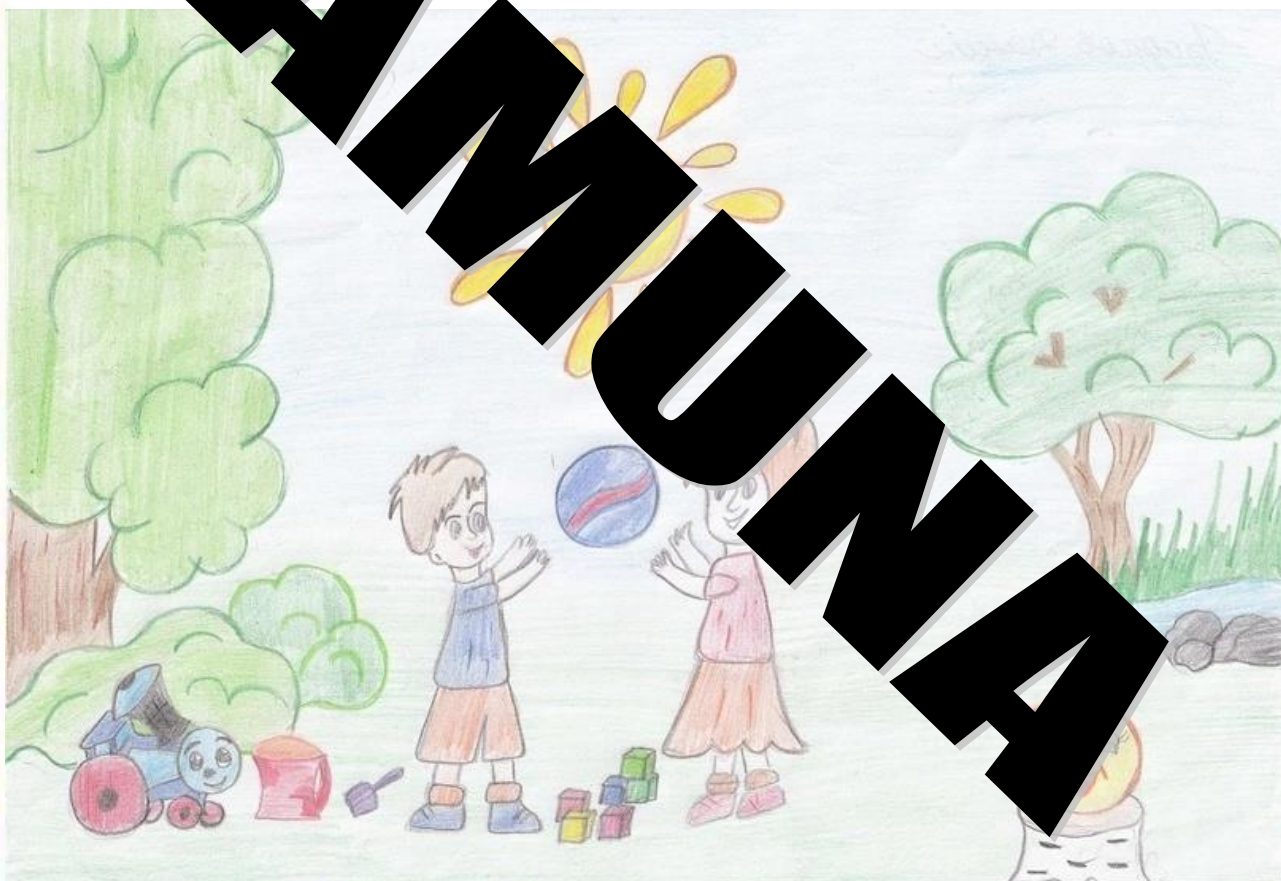
4. Kerakli injomlarni tanlash.

5. Ijodiy faoliyat.

6. Namunaga ko‘ra taqdimot berish.

7. "Bolalar bayrami" mavzusida jamoa ishi.

Faoliyatning natijalari: faoliyatda aktiv qatnashgan bolalarni shirin so‘zlar bilan rag‘batlantirish, faoliyatni mustaxkamlab yakunlaymiz.

Mavzu: Guldondagi gullar

Maqsad: bolalar naturadan foydalanib rasm chizadilar.

Kerakli jihozlar: rangli qalamlar yoki bo'yoq, mo'yqalam, suv idishi, qog'oz va gul solingan guldon.

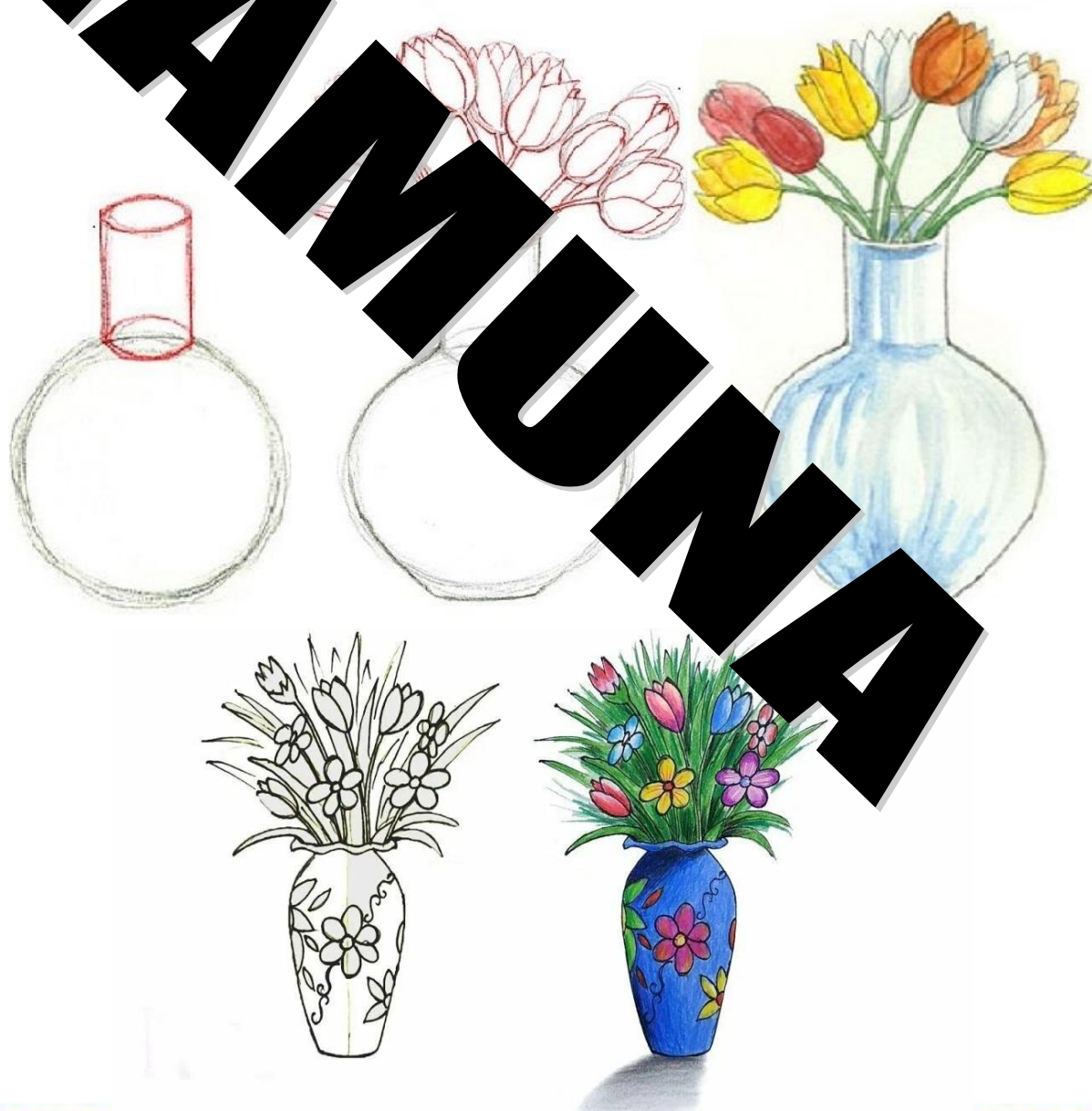
Faoliyatning borishi: Tarbiyachi bolalarga guldondagi gullar suratlarini ko'rsatadi. Keyin esa noan'anaviy rasm chizish texnikasi bilan tanishtiriladi. Bolalar tarbiyachi nazoratida namunadagidek guldondagi gullar suratini chizadi.

1. Gul solingan guldonni kuzatish.
2. Bajariladigan ishni rejalashtirish.
3. Kerakli anjomlarni tanlash.
4. Ijod qilish: natura asosida.
5. Dastlabki ko'rgazmasini tashkil etish.

Qo'shimcha chizgan rasmlarni do'stlariga sovg'a qilish taklif qilinadi.

Qaratiladi: naturadan foydalana olish malakasi.

Maqsad: faoliyatda aktiv qatnashgan bolalarni shirin so'zlar bilan rag'batlantirish va ularni mustaxkamlab yakunlaymiz.

*veb-saytimiz: **Zokirjon.com***

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga telegramdan yozishingiz yoki telegramdan jek567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Katta guruhlarga yoz davri tasviriy faoliyat ishlanmalarini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

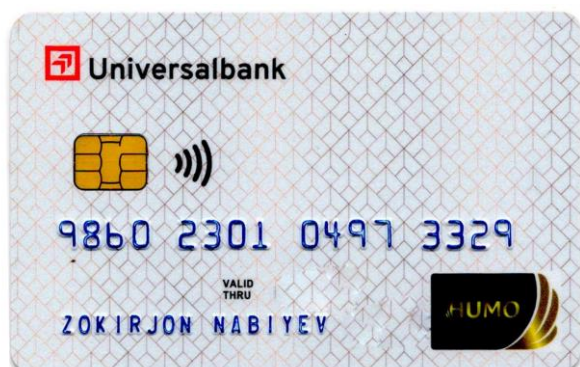

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA HIYONAT
QILMANG.**

ONLINE KOMPYUTER XIZMATLARI

O‘zbek va rus bog‘chalari uchun
Buyutrma asosida

MTT direktori, **direktor o‘rinbosari**, MTT psixologi, **defektologi**, **musiqra rahbari**, **jismoniy tarbiya yo‘riqchisi**, MTT hamshirasi, **XIBDO‘** va **tarbiyachilar uchun:**

testlar, **to‘garaklar**, **bayram tadbir senariylari**, **ochiq faoliyat ishlanmalar va slaydlar** (taqdimotlar), **refetarlar**, **mustaqil ishlar**, **ko‘rgazma va tarqatmalar**, **faxriy yorliq**, **diplom**, **tashakkurnomalar** va boshqa hujjatlarni tayyorlab beramiz.
Tel:91669-34-74 **Telegramdan: @talimxizmatlar** izlab toping.

Подготавливаем для **директора МТТ**, **заместителя директора**, **психолога МТТ**, **дефектолога**, **музыкального руководителя**, **инструктора по физической культуре**, **медсестры МТТ**, **ХИБДО** и **воспитателей:**

тесты, **кружки**, **сценарии праздничных мероприятий**, **разработки открытых занятий и слайды (презентации)**, **рефераты**, **самостоятельные работы**, **выставки и раздаточные материалы**, **почётные грамоты**, **дипломы**, **благодарственные письма** и другие документы.

Тел: 91669-34-74 Telegram: @talimxizmatlar (найдите по поиску)